

Wat is de rol van de (G)MR bij de heropening van basisscholen per 11 mei 2020?

(stand 24 april 2020; bronnen o.a. AOOb, OCW, Onderwijsgeschillen en besturenorganisaties)

Toelichting:

Uitzonderlijke tijden vragen ook om uitzonderlijke oplossingen. Veel basisscholen zijn blij dat zij 11 mei weer opengaan en zijn nu druk bezig met het maken van een heropeningsplan. Er is geen blauwdruk voor de heropening. Het kabinet geeft basisscholen juist alle ruimte om de heropening zelf in te vullen en op maat te maken. Dat betekent dat de schoolleiding en het team samen met het schoolbestuur een eigen weg moeten vinden. En dat alles in goed overleg met de (G)MR zoals premier Rutte het tijdens zijn persconferentie op 21 april jl. zei.

Deze week heeft minister Arie Slob duidelijk gemaakt dat 11 mei een harde deadline is. Dat vraagt veel van scholen maar ook van de (G)MR om in zeer korte tijd een heropeningsplan te maken en vast te stellen. Dat kan alleen als er goed en snel samengewerkt wordt. Kies daarom samen voor een praktische en pragmatische aanpak en zorg voor een goede onderlinge communicatie. Maak afspraken over hoe de (G)MR bij het plan en de uitvoering wordt betrokken en over de termijn waarbinnen de (G)MR moet reageren op de voorstellen.

Een heropeningsplan is vaak een totaalplan dat meerdere medezeggenschapsaspecten bevat (zie overzicht hieronder). Moet het bevoegd gezag in een aanvraag per aspect om advies of instemming aan (G)MR vragen of kan het bevoegd gezag volstaan met één instemmingsaanvraag aan de (G)MR? Het bevoegd gezag kan kiezen voor de koninklijke weg maar ook de andere weg is mogelijk. Heeft het bevoegd gezag de voorkeur voor één instemmingsaanvraag (wat meestal het geval zal zijn) dan is het wel verstandig om dit vooraf met de (G)MR te bespreken.

Stel dat het bevoegd gezag ervoor kiest om één plan te maken voor alle scholen. Is dan de GMR bevoegd of elke MR afzonderlijk? Kan het bevoegd gezag motiveren waarom het plan van gemeenschappelijk belang is (dat wil zeggen het plan is naar aard en inhoud van schooloverstijgend belang) dan is de GMR bevoegd. Let op: als een school in het plan bepaalde ruimte krijgt om eigen keuzes te maken dan geldt ten aanzien van die keuzes dat de MR bevoegd is.

Wat zijn de bevoegdheden van de (G)MR bij het heropeningsplan? Hieronder staat een overzicht van de belangrijkste medezeggenschapsaspecten van een heropeningsplan. Omdat elk plan anders is, kan een bepaald aspect niet van toepassing zijn. Omdat er nog veel niet duidelijk is en er nog veel informatie moet komen is dit overzicht niet volledig of in beton gegoten. Zodra er meer informatie bekend is, zal dit overzicht worden geactualiseerd.

	Thema / aspect	Toelichting	Wetgeving
1.	Recht op informatie	Het bevoegd gezag moet gevraagd en ongevraagd de (G)MR tijdig alle informatie geven die de (G)MR nodig heeft om zijn werk goed uit te kunnen voeren.	Art. 8 WMS
2.	Recht van initiatief	De (G)MR mag zelf ook met voorstellen komen. Het bevoegd gezag moet hierop (schriftelijk) reageren.	Art 6 WMS
3.	Schooltijden	Veel scholen gaan n.a.v. de Coronacrisis hun schooltijden aanpassen. OCW roept scholen die nog geen continuurooster hanteren op om in deze tijd dat wel te gaan doen om haal- en brengbeweging van ouders zoveel mogelijk te	

		voorkomen. De OMR heeft instemmingsrecht t.a.v. de wijziging van schooltijden. De OMR kan pas instemming geven als alle ouders van de school door het bevoegd gezag geraadpleegd zijn. Het is raadzaam om dit wel te doen, ook al is het kort dag. Veel ouders zijn in de meivakantie gewoon thuis. Het bevoegd gezag kan volstaan met een e-mail waarin het voorstel wordt toegelicht en ouders gevraagd wordt om een reactie. Het is dus niet nodig om instemming te vragen.	Art. 13 lid 1 sub h WMS Art. 15 lid 3 WMS
4.	Werktijden	Een school mag de werktijden van haar medewerkers aanpassen indien dit nodig is. De P(G)MR heeft instemmingsrecht t.a.v. de wijziging van de arbeids- en rusttijden-regeling.	Art. 12 lid 1 sub f WMS
5.	Werkverdeling	Het Coronavirus kan leiden tot een (tijdelijke) wijziging van de werkverdeling en/of werkbelasting. Niet iedere wijziging hoeft ter instemming voorgelegd te worden aan de P(G)MR. De aard en de omvang van de wijziging spelen hierbij een rol. Het bevoegd gezag zal in deze een afweging moeten maken. De P(G)MR heeft instemmingsrecht t.a.v. de taakverdeling en taakbelasting.	Art. 12 lid 1 sub h WMS
6.	Werkoverleg	Door (gedeeltelijk) thuis te werken is een medewerker minder vaak op school aanwezig om werkoverleg te plegen. Dit betekent dat duidelijke afspraken gemaakt moeten worden over wanneer, hoe vaak en met wie overlegd wordt. De P(G)MR heeft instemmingsrecht t.a.v. opzet en inrichting van het werkoverleg.	Art. 12 lid 1 sub d WMS
7.	Gezondheidsmaatregelen	De school moet zorgen voor een gezonde en veilige plek om te werken en te leren. Zij moet indien nodig (extra) maatregelen nemen ter bescherming van de gezondheid van leerlingen, medewerkers en vrijwilligers. De (G)MR heeft instemmingsrecht t.a.v. regels op het gebied van het veiligheids-, gezondheids- en welzijnsbeleid.	Art. 10 lid 1 sub e WMS
8.	Inzet van (kwetsbare) medewerkers	Mag een medewerker die zwanger is of een kwetsbare persoon in zijn directe omgeving heeft weigeren om op school te komen werken omdat hij of zij bang is Coronavirus op te lopen dan wel over te dragen? Maak hierover op basis van de richtlijnen en/of voorschriften van RIVM, GGD etc. afspraken. De P(G)MR heeft instemmingsrecht t.a.v. de regeling op het gebied van arbeidsomstandigheden, ziekteverzuim en reïntegratiebeleid.	Art. 12 lid 1 sub k WMS

9.	RI&E	Het lijkt erop dat we voorlopig nog niet van het Coronavirus af zijn. Het is daarom verstandig als de school haar risico inventarisatie en evaluatie (RI&E) aanvult met de risico's omtrent Corona en de maatregelen die zij heeft getroffen om besmetting te voorkomen. Mogelijk kan het Coronavirus ook leiden tot hogere werkdruk en stress. Ook moeten risico's die voortkomen uit preventieve maatregelen worden meegenomen. Denk hierbij bijv. aan thuiswerken. Een verplicht onderdeel van de RI&E is het plan van aanpak. De P(G)MR heeft instemmingsrecht t.a.v. het plan van aanpak.	Art. 11.7 CAO PO
10.	Preventiemedewerker	Bij voorkoming van Corona op de werkplek heeft de preventiemedewerker een belangrijke rol. Een werkgever is verplicht om tenminste één medewerker aan te wijzen als preventiemedewerker. De P(G)MR heeft instemmingsrecht t.a.v. de benoeming, het takenpakket en de positionering van de preventiemedewerker in de organisatie.	Art. 13 Arbowet
11.	Personeelscontrolesysteem	Door (gedeeltelijk) thuiswerken ziet de schoolleiding de medewerker niet meer dagelijks en moet hij/zij op afstand beoordelen of het werk goed gedaan wordt. Dit kan tot gevolg hebben dat de school besluit tot een (nieuwe) regeling over personeelscontrole. De P(G)MR heeft instemmingsrecht t.a.v. de invoering van een (nieuw) personeelscontrolesysteem.	Art. 12 lid 1 sub n WMS
12.	Inzet van ouders als vrijwilliger	Leidt de Coronacrisis tot een andere inzet van ouders als vrijwilliger? De (G)MR heeft instemmingsrecht t.a.v. de wijziging van het beleid m.b.t. ondersteunende werkzaamheden van ouders ten behoeve van de school en het onderwijs.	Art. 10 lid 1 sub d WMS
13.	Schoolplan	Past de school n.a.v. de Coronacrisis haar schoolplan aan? De MR heeft instemmingsrecht t.a.v. een wijziging van het schoolplan.	Art. 10 lid 1 sub b WMS
14.	Voorzieningen voor leerlingen	Zorgt de school voor (extra) voorzieningen voor leerlingen en betekent dit een wijziging van het beleid? Denk bijv. aan een leencomputer. De O(G)MR heeft instemmingsrecht t.a.v. het beleid m.b.t. voorzieningen t.b.v. leerlingen.	Art. 13 lid 1 sub d WMS
15.	Verplaatsing deel Meivakantie	OCW stelt de data voor de Meivakantie vast. Dat is 1 week. De school mag deze vakantie uitbreiden tot bijv. 2 weken. Het deel van de vakantie dat de school zelf bepaalt, mag de school verplaatsen. De (G)MR heeft adviesrecht t.a.v. de (gewijzigde) vakantieregeling.	Art. 11 lid 1 sub l WMS